

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la

**Propunerea de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare
COM(2025) 122 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/183/04.06.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României constată că Propunerea de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare - COM(2025) 122 final - respectă principiile subsidiarității și proporționalității.

Art. 2.- Senatul României

(1) Consideră:

- a) de comun acord cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - i) trebuie sprijinită necesitatea de a disponibiliza cele mai potrivite stimulente pentru ca statele membre să fie impulsionate în a se angaja în dezvoltarea proiectelor la nivel colaborativ; programul ReArmEurope/Readiness 2030 este un pas înainte din perspectiva modului de valorificare a oportunităților oferite în comun cu celelalte state membre ale UE;
 - ii) instrumentul SAFE oferă oportunitatea istorică României de a moderniza industria de apărare, a spori cooperarea și a contribui activ la securitatea colectivă europeană;
 - iii) reprezintă un interes aparte pentru România includerea ca domenii prioritare în procesele de achiziție a capacităților și a sistemelor terestre, sistemelor navale, a extinderii domeniului mobilității militare pentru atingerea contra-mobilității militare, a echipamentelor pentru militari, precum și a sistemelor de comandă și control.
- b) în conformitate cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - i) propunerea de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare este unul dintre cei cinci piloni ai Planului ReArm Europe, ceilalți patru piloni fiind: mobilizarea utilizării fondurilor publice în domeniul apărării prin activarea clauzei derogatorii naționale a Pactului de Stabilitate și Creștere (PSC);

- creșterea flexibilității instrumentelor UE pentru a crește investițiile în apărare; contribuția Băncii Europene de Investiții (BEI); mobilizarea capitalului privat;
- ii) propunerea este parte a răspunsului european la provocările majore ale noului context de securitate și reflectă concluziile Consiliului European extraordinar din 6 martie 2025, care, reamintind Declarația de la Versailles din 11 martie 2022 și Busola Strategică pentru Securitate și Apărare adoptată la 21 martie 2022, au evidențiat că „Europa trebuie să devină suverană, să își asume o mai mare responsabilitate pentru propria sa apărare și să fie mai bine pregătită să acționeze și să facă față în mod autonom provocărilor și amenințărilor imediate și viitoare printr-o abordare de tip 360 de grade”.
- c) în congruență cu Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, că:
- i) instrumentul SAFE este conceput ca o măsură temporară și de urgență, pentru a sprijini statele membre în realizarea de investiții publice majore în domeniul apărării;
 - ii) instrumentul vizează: creșterea capacităților industriale de apărare ale UE, cu accent pe interoperabilitate și eficiență în achiziții comune; reducerea dependenței strategice față de producători din afara UE; oferirea de sprijin imediat Ucrainei, prin facilitarea transferului de echipamente militare din stocurile naționale ale statelor membre; stimularea cooperării între statele membre și dezvoltarea bazei industriale și tehnologice europene în domeniul apărării (EDTIB);
 - iii) instrumentul prevede o derogare temporară de la reglementările privind achizițiile publice în domeniul apărării și o scutire temporară de TVA pentru produsele de apărare achiziționate prin proceduri comune.

(2) Subliniază:

- a) în convergență cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - i) este nevoie de o regândire a modului în care România își asigură apărarea, făcând din abordarea colaborativă europeană un vector predilect al înzestrării;
 - ii) este nevoie de un grad ridicat de agilitate din partea României, pentru a identifica rapid modalitățile de abordare a acestui nou mecanism și pentru a valorifica această oportunitate de colaborare cu statele membre în vederea integrării industriei naționale de apărare în cea europeană;
 - iii) rămâne o chestiune discutabilă fezabilitatea efectuării primelor plăți în anul 2025, având în vedere că este necesară negocierea regulamentului, elaborarea și aprobarea planurilor europene de investiții în industria de apărare subsecventă, identificarea partenerilor pentru achiziții comune și începerea implementării;
- b) pe aceeași linie cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - i) instrumentul SAFE va sprijini eforturile UE și ale statelor membre de a răspunde adecvat noului context de securitate european și global, vizând utilizarea rapidă a sprijinului financiar pentru: crearea și creșterea capacităților sale de producție din industria de apărare, îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării și asigurarea interoperabilității în cadrul UE;
 - ii) astfel, va fi asigurată acoperirea pe termen scurt a decalajului de capabilități, stimulând, în același timp, industria de apărare europeană, cu efecte pozitive pe termen mediu și lung;
 - iii) posibilitatea cooptării partenerilor non-UE, în condiții reciproc avantajoase, va spori capacitatea UE de a-și promova interesele de politică externă și de securitate, atât la nivel regional, cât și global;
 - iv) împrumuturile vor avea condiții de finanțare avantajoase, în special pentru statele membre care nu fac parte din Zona Euro, ce decurg din ratingul de credit al UE,

lichiditatea sporită a obligațiunilor UE și cererea ridicată a pieței pentru emisiunile UE; totuși, dat fiind accentul pus pe rapiditatea implementării instrumentului și condițiile de eligibilitate prevăzute, va fi nevoie de concentrarea eforturilor pentru identificarea proiectelor adecvate și partenerilor alături de care vor fi realizate achizițiile comune;

- v) instrumentul facilitează finanțarea achizițiilor comune din domeniul apărării în logica asociativă, a cooperării între state;
- vi) produsele și echipamentele din domeniul apărării circumscrise acestui instrument sunt complementare standardelor NATO;
- c) conjugat cu Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, că:
 - i) alocarea fondurilor se va face cu respectarea principiilor proporționalității, solidarității și tratamentului egal;
 - ii) instrumentul va contribui semnificativ la consolidarea capacităților de apărare europene, reducerea fragmentării bazei industriale de apărare și crearea unor economii în producția și achiziția de echipamente militare;
 - iii) se preconizează integrarea planului de consolidare a capacităților militare naționale cu țintele de capabilități NATO prin stimularea implicării industriei naționale de apărare.

Art. 3.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Ilie BOLOJAN

București, ... iunie 2025
Nr. ..

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Propunere de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului "Acțiunea pentru Securitatea Europei" (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare

COM (2025) 122 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 2, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Propunerii de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului "Acțiunea pentru Securitatea Europei" (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, COM (2025) 122 final.**

Comisia a dezbătut prezenta propunere de Regulament în ședința din data de 4 iunie 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului.

La dezbateri a participat reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe.

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital nu a avut obiecții pe textul propunerii de Regulament.

Descrierea documentului

Regulamentul propus instituie un instrument de urgență temporar prin care Uniunea le poate acorda statelor membre asistență financiară sub formă de împrumuturi pentru a le permite să realizeze investițiile publice urgente și majore în Baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) care se impun în această situație excepțională. Instrumentul vizează promovarea achizițiilor publice în comun, permițându-le statelor membre să avanseze în creșterea eficienței pieței în sectorul apărării.

Instrumentul SAFE va pune la dispoziția statelor membre până la 150 miliarde Euro sub formă de împrumuturi, susținute de o garanție din partea UE pentru o durată maximă de 45 de ani și cu o perioadă de grație de 10 ani. Regulamentul nu prevede o cheie de alocare a sprijinului către statele membre, însă ponderea împrumuturilor acordate primelor celor trei state membre care reprezintă cea mai mare parte a împrumuturilor acordate nu poate depăși 60 % din valoarea maximă a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului.

Acordarea asistenței financiare se face în baza cererii statului membru, însoțită de un Plan de investiții pentru industria europeană de apărare, pe care solicitantul îl va transmite Comisiei în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului. Termenul limită pentru aprobarea plăților este 31 decembrie 2030.

Activitățile prevăzute în plan vor fi implementate prin achiziții comune pentru cel puțin doi parteneri: (a) cel puțin două state membre; (b) cel puțin un stat membru și Ucraina; (c) un stat membru și o țară AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb)/SEE (Spațiul Economic european) și vor viza furnizorii de produse și servicii cu sediul pe teritoriul Uniunii, Ucraina și țările AELS/SEE. Achizițiile comune pot include: țările în curs de aderare, țările candidate, potențiale candidate și alte țări terțe cu care UE a încheiat un parteneriat de securitate și apărare. Asistența financiară sub formă de împrumuturi va fi acordată doar statelor membre. Suplimentar, ca măsură excepțională pentru primele 12 luni, statele membre pot utiliza împrumutul pentru achiziții naționale (un singur stat membru), cu condiția ca acestea să fie deschise și altor state.

Categorii de produse eligibile pentru achiziții comune: a) muniție și rachete; sisteme de artilerie; drone mici (clasa 1 a NATO) și sisteme antidrone conexe; protecția infrastructurii critice; soluții de securitate cibernetică în domeniul apărării și mobilitatea militară; b) apărare antiaeriană și antirachetă; drone, altele decât cele mici (clasele 2 și 3 ale NATO) și sisteme antidrone conexe; factori de sprijin strategici; protecția activelor spațiale; inteligența artificială și războiul electronic.

Costul componentelor care provin din UE, din state AELS/SEE sau din Ucraina nu trebuie să fie mai mic de 65 % din costul estimat al produsului final. Nici o componentă nu poate proveni dintr-un stat terț care contravine intereselor de

securitate și apărare ale Uniunii. Pentru sistemele complexe, statele membre vor trebui să se asigure că contractanții controlează pe deplin proiectarea echipamentului de apărare, pentru a nu crea noi dependențe.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**

- temeiul juridic al prezentului act este reprezentat de art. 122 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care reglementează asistența financiară acordată ca răspuns la situații de criză sau la evenimente excepționale și nu se limitează la crizele de natură financiară sau la cele legate de stabilitatea financiară;
- prezenta propunere **respectă subsidiaritatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- prezenta propunere **respectă proporționalitatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

- **consideră:**

- de comun acord cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - ✓ sprijinim nevoia de a disponibiliza cele mai potrivite stimulente pentru ca statele membre să fie impulsionate în a se angaja în dezvoltarea proiectelor la nivel colaborativ; programul ReArmEurope/Readiness 2030 este un pas înainte din perspectiva modului de valorificare a oportunităților oferite în comun cu celelalte state membre ale UE;
 - ✓ instrumentul SAFE oferă oportunitatea istorică României de a moderniza industria de apărare, a spori cooperarea și a contribui activ la securitatea colectivă europeană;
 - ✓ ne exprimăm un interes aparte pentru a include ca domenii prioritare în procesele de achiziție a capabilităților și sistemele terestre, sistemele navale, extinderea domeniului mobilității militare pentru atingerea contra-mobilității militare, echipamentele pentru militari, sistemele de comandă și control;
- în conformitate cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ propunerea de Regulament al Consiliului de instituire a Instrumentului

„Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare este unul dintre cei cinci piloni ai Planului ReArm Europe, ceilalți patru piloni fiind: mobilizarea utilizării fondurilor publice în domeniul apărării prin activarea clauzei derogatorii naționale a Pactului de Stabilitate și Creștere (PSC); creșterea flexibilității instrumentelor UE pentru a crește investițiile în apărare; contribuția Băncii Europene de Investiții (BEI); mobilizarea capitalului privat;

- ✓ propunerea este parte a răspunsului european la provocările majore ale noului context de securitate și reflectă concluziile Consiliului European extraordinar din 6 martie 2025, care, reamintind Declarația de la Versailles din 11 martie 2022 și Busola Strategică pentru Securitate și Apărare adoptată la 21 martie 2022, au evidențiat că „Europa trebuie să devină suverană, să își asume o mai mare responsabilitate pentru propria sa apărare și să fie mai bine pregătită să acționeze și să facă față în mod autonom provocărilor și amenințărilor imediate și viitoare printr-o abordare de tip 360 de grade”;
- în congruență cu Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, că:
 - instrumentul SAFE este conceput ca o măsură temporară și de urgență, pentru a sprijini statele membre în realizarea de investiții publice majore în domeniul apărării;
 - instrumentul vizează: creșterea capacităților industriale de apărare ale UE, cu accent pe interoperabilitate și eficiență în achiziții comune; reducerea dependenței strategice față de producători din afara UE; oferirea de sprijin imediat Ucrainei, prin facilitarea transferului de echipamente militare din stocurile naționale ale statelor membre; stimularea cooperării între statele membre și dezvoltarea bazei industriale și tehnologice europene în domeniul apărării (EDTIB);
 - instrumentul prevede o derogare temporară de la reglementările privind achizițiile publice în domeniul apărării și o scutire temporară de TVA pentru produsele de apărare achiziționate prin proceduri comune;

• **subliniază:**

- în convergență cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - ✓ este nevoie de o regândire a modului cum România își asigură apărarea, făcând din abordarea colaborativă europeană un vector predilect al înzestrării;

- ✓ este nevoie de un grad ridicat de agilitate din partea României, pentru a identifica rapid modalitățile de abordare a acestui nou mecanism și pentru a valorifica această oportunitate de colaborare cu statele membre în vederea integrării industriei naționale de apărare în cea europeană;
 - ✓ rămâne o chestiune discutabilă fezabilitatea efectuării primelor plăți în anul 2025, având în vedere că este necesară negocierea regulamentului, elaborarea și aprobarea planurilor europene de investiții în industria de apărare subsecventă, identificarea partenerilor pentru achiziții comune și începerea implementării;
- pe aceeași linie cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
- ✓ instrumentul SAFE va sprijini eforturile UE și ale statelor membre de a răspunde adecvat noului context de securitate european și global, vizând utilizarea rapidă a sprijinului financiar pentru: crearea și creșterea capacităților sale de producție din industria de apărare; îmbunătățirea disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării; asigurarea interoperabilității în cadrul UE;
 - ✓ astfel, va fi asigurată acoperirea pe termen scurt a decalajului de capacități, stimulând, în același timp, industria de apărare europeană, cu efecte pozitive pe termen mediu și lung;
 - ✓ posibilitatea cooptării partenerilor non-UE, în condiții reciproc avantajoase, va spori capacitatea UE de a-și promova interesele de politică externă și de securitate, atât la nivel regional, cât și global;
 - ✓ împrumuturile vor avea condiții de finanțare avantajoase, în special pentru statele membre care nu fac parte din Zona Euro, ce decurg din ratingul de credit al UE, lichiditatea sporită a obligațiunilor UE și cererea ridicată a pieței pentru emisiunile UE; totuși, dat fiind accentul pus pe rapiditatea implementării instrumentului și condițiile de eligibilitate prevăzute, va fi nevoie de concentrarea eforturilor pentru identificarea proiectelor adecvate și partenerilor alături de care vor fi realizate achizițiile comune;
 - ✓ instrumentul facilitează finanțarea achizițiilor comune din domeniul apărării în logica asociativă, a cooperării între state;
 - ✓ produsele și echipamentele din domeniul apărării circumscrise acestui instrument sunt complementare standardelor NATO;
- conjugat cu Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, că:
- ✓ alocarea fondurilor se va face cu respectarea principiilor proporționalității, solidarității și tratamentului egal;

- ✓ instrumentul va contribui semnificativ la consolidarea capacităților de apărare europene, reducerea fragmentării bazei industriale de apărare și crearea unor economii în producția și achiziția de echipamente militare;
- ✓ se preconizează integrarea planului de consolidare a capacităților militare naționale cu țintele de capacități NATO prin stimularea implicării industriei naționale de apărare.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **majoritatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2025) 122 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Mihai Coteș

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău